

Chambre des Représentants

SESSION 1970-1971..

10 DECEMBRE 1970.

PROJET DE LOI

modifiant les lois sur les mines, minières et carrières coordonnées par arrêté royal du 15 septembre 1919.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES AFFAIRES ECONOMIQUES (1),
PAR M. HUREZ.

MESDAMES. MESSIEURS.

Votre Commission a examiné le présent projet de loi au cours de sa réunion du 9 décembre 1970.

L'article 58 des lois coordonnées sur les mines, minières et carrières est libellé comme suit:

« Le concessionnaire d'une mine est, de plein droit, tenu de réparer tous les dommages causés par les travaux exécutés dans la mine, à l'exclusion de ceux causés par les travaux effectués par un concessionnaire voisin exploitant par amodiation une partie de celle-ci; dans ce cas, la responsabilité incombe de plein droit à l'amodiateur.

Président: M. Detière.

A. - Membre: MM. Baeskens, Blanckaert, Bode, Califice, Claeys, Humbiet, Kelchtermans, Van Herreweghe, Cools (J.), Deruelles (Henri), Detière, Geldolf, Hurez, Mottard, N. - De Clercq, Delruelle (Gérard), Hannotte, Sprockeels, Van Offelen, Schiltz, Wouters, Knoop.

B. - Suppléants: MM. Dequee, Henckens, Posson, Vanden Boeynants, Beudson, Castel, Van Deelee, Van Hoorick, Bossicet, Colla, Hubeux, Glnerts, Heoelange.

Voir:

766 (1970-1971) :

- N° 1: Projet de loi.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1970-1971..

10 DECEMBER 1970.

WETSONTWERP

tot wijziging van de wetten op de mijnen, de groeven en de graverijen, gecoördineerd bij koninklijk besluit van 15 september 1919.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE ECONOMISCHE ZAKEN (1).
UITGEBRACHT DOOR DE HEER HUREZ.

DAMES EN HEREN,

Uw Commissie besprak dit wetsontwerp tijdens haar vergadering van 9 november 1970.

Artikel 58 van de gecoördineerde wetten op de mijnen, de groeven en de graverijen luidt als volgt:

« De concessie van een mijn is van rechtswege gehouden tot vergoeding van elke schade veroorzaakt door de in de mijn uitgevoerde werken, met uitsluiting van de schade veroorzaakt door de werken uitgevoerd door een buurconcessionaris die een gedeelte van de mijn bij verpachting ontgint: in zodanig geval is de pachter van rechtswege aansprakelijk.

Voorzitter: de heer Detière.

A. - Leden: de heren Baeskens, Blanckaert, Bode, Califice, Claeys, Humbiet, Kelchtermans, Van Herreweghe, Cools (J.), Deruelles (Henri), Detière, Geldolf, Hurez, Mottard, N. - De Clercq, Delruelle (Gérard), Hannotte, Sprockeels, Van Offelen, Schiltz, Wouters, Knoop.

B. - Plaatsvervangers: de heren Dequee, Henckens, Posson, Vanden Boeynants, Baudson, Castel, Van Deelee, Van Hoorick, Bossicet, Colla, Hubeux, Olaeris, Havelange.

Z<.

766 (1970-1971) :

- N° 1: Wetsontwerp.

H. - 159,

» Il pourra être tenu de fournir caution, de payer toutes indemnités, si ses travaux souterrains sont de nature à causer, dans un délai rapproché, un dommage déterminé, et s'il est à craindre que ses ressources ne soient pas suffisantes pour faire face à sa responsabilité éventuelle.

.) Les tribunaux seront juges de la nécessité de cette caution et en fixeront la nature et le montant.

» Les mêmes règles s'appliquent à toute personne qui effectue des travaux de recherches.

» En cas de mutation de propriété, la responsabilité des dommages provenant des travaux déjà faits au moment du transfert incombe solidairement à l'ancien et au nouveau propriétaire. »

De cette disposition, il appert que le propriétaire de la surface qui a subi un préjudice ne doit pas établir la faute de l'exploitant de la mine. L'existence d'un lien de causalité entre le préjudice et l'exploitation de la mine est une raison suffisante pour que le concessionnaire soit tenu de réparer les dommages.

Comme le fait remarquer le Ministre des Affaires économiques dans son exposé introductif, les indemnités pour réparation de dégâts miniers peuvent être obtenues par les propriétaires de la surface lésés par les exploitations houillères, soit par la voie amiable, soit par la voie judiciaire.

Habituellement, et c'est le cas dans certains bassins houillers, la procédure judiciaire n'est employée par les propriétaires de la surface que lorsque les offres faites par le concessionnaire ne sont pas satisfaisantes.

Dans d'autres régions minières, existe une certaine exploitation des dégâts miniers. Certains démarcheurs recueillent le plus de plaintes possible, assignent directement au tribunal sans avoir fait la moindre réclamation préalable, font nommer un expert judiciaire et obtiennent un jugement condamnant le charbonnage au paiement des indemnités et également aux frais judiciaires s'élevant en moyenne par affaire entre 9 000 et 10 000 francs.

Lorsque le charbonnage est insolvable, c'est le Fonds National de Garantie qui doit supporter les frais judiciaires qui pourraient être évités par l'utilisation de la procédure amiable.

Le Fonds National de Garantie a convaincu l'un de ces avocats d'utiliser la procédure amiable et l'expérience qui s'est étalée de juin à décembre 1969 a montré qu'il était possible de faire une offre satisfaisante dans un délai de six mois. On peut de ce fait éviter les frais judiciaires superflus.

Pour supprimer les abus précités, le projet de loi introduit un délai de réflexion de six mois.

Il a été soumis au Comité ministériel de Coordination économique et sociale et au Conseil d'Etat.

Ce dernier a demandé que le champ d'application de la loi ne soit pas limité aux seuls charbonnages insolubles et que soit modifié le projet de façon à rendre obligatoire la procédure de conciliation prévue par l'article 731 du Code judiciaire.

En effet, le projet tel qu'il était présenté à l'estime du Conseil d'Etat privait durant six mois le citoyen d'un droit et le traitait d'une façon inégale selon que le Fonds de Garantie des dépôts houillers intervenait ou non.

» Hij kan worden gehouden zekerheid te stellen tot het betalen van elke verpoeiding, indien zijn ondergrondse werken van aard zijn om, binnen een kort tijdsverloop, een bepaalde schade te veroorzaken, en indien het te vreezen is dat zijn middelen niet toereikend mochten zijn om de gevolgen van zijn mogelijke aansprakelijkheid te bestrijden.

» De rechtbanken oordelen over de noodzakelijkheid van deze waarborg en bepalen daarvan de aard en het bedrag.

» Dezelfde voorschriften zijn van toepassing op elke persoon, die opsporingswerken verricht.

» Bij overdracht van eigendom zijn de gewone en de nieuwe cijferaar hoofdelijk aansprakelijk voor de schade voortspruitend uit werken, reeds uitgevoerd op het ogenblik der overdracht. »

Uit die bepaling blijkt dat de eigenaar van de bovengrond die schade heeft geleden, de schuld van de mijnexploitant niet moet bewijzen. Het bestaan van een oorzakelijk verband tussen de schade en de exploitatie van de mijn is voldoende om de concessiehouder te verplichten de schade te herstellen.

Zoals de Minister van Economische Zaken in zijn inleidende uiteenzetting opmerkte, kan de vergoeding voor mijn schade, geleden door eigenaars van de bovengrond die nadeel hebben ondervonden van de exploitatie van een kolenmijn, verkregen worden door een minnelijke regeling of langs gerechtelijke weg.

Gewoonlijk - dat is het geval in sommige mijnbekkens - wordt de gerechtelijke procedure door de bovengrondse eigenaars alleen aangewend wanneer de aanbiedingen van de concessiehouder niet bevredigend zijn.

In andere mijnstreken bestaat een ware uitbuiing van de mijnschade. Sommige personen trachten zoveel mogelijk bezwaarschriften te doen neerleggen, dagvaarden rechtstreeks voor de rechtbank zonder de minste voorafgaande klacht, laten een gerechtelijk deskundige benoemen en verkrijgen dat de betrokken kolenmijn wordt veroordeeld tot schadeloosstelling en verwezen in de kosten die gemiddeld 9000 à 10 000 frank per geval bedragen.

Is de mijn onvermogen, dan moet het Nationaal Waarborgfonds de gerechtskosten dragen die zouden kunnen vermeden worden indien de minnelijke procedure werd aangewend.

Het Nationaal Waarborgfonds heeft een van die advocaten er kunnen van overtuigen de minnelijke procedure aan te wenden en uit dat experiment, dat geduurd heeft, van juni tot december 1969, is gebleken dat een bevredigend aanbod kon worden gedaan binnen een termijn van zes maanden. Zo kunnen overbodige gerechtskosten worden vermeden.

Om de voornelde mishruiken te voorkomen, voert het wetsontwerp een bedenktijd van zes maanden in.

Het wetsontwerp werd voorgelegd aan het Ministerieel Comité voor Economische en Sociale Coördinatie en aan de Raad van State.

Deze laatste vroeg dat het toepassingsgebied van de wet niet zou worden beperkt tot de onvermogen kolenmijnen en dat het ontwerp zou worden gewijzigd ten einde de bij artikel 731 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalde verzoeningsprocedure verplicht te stellen.

De Raad van State meent immers dat het ontwerp, zoals het thans wordt voorgesteld, de burgers gedurende zes maanden van een recht berooft en dat het onderscheid tussen hen maakt naargelang het Nationaal Waarborgfonds al dan niet schadeloosstelling verleent.

Aussi., compte tenu que la modification demandée n'altère rien en rien le contenu du projet. celui-ci a été modifié en conséquence. .

Un membre souligne l'urgence de mettre fin au scandale des dégâts miniers, mais regrette que le Conseil. d'Etat n'ait pas été à même de mettre au point un projet de texte étant donné qu'il disposait d'un délai de trois jours pour émettre son avis.

Le Ministre insiste sur le fait que les services juridiques du Département ont tenu compte des remarques du Conseil d'Etat pour élaborer le nouveau texte,

Le projet de loi a été adopté à l'unanimité.

Le Rapporteur,
L. HUREZ.

Le Président,
F. DETIEGE.

Daar de voorgestelde wijziging de inhoud van het ontwerp niet aantast, is het ontwerp dienovereenkomstig gewijzigd.

Een lid wijst erop dat dringend een eind moet worden gemaakt aan het schandaal van de mijnschade, maar betreurt tevens dat de Raad van State geen ontwerp-tekst heeft kunnen opstellen, wegens de korte termijn van drie dagen die hem werd gegund voor het uitbrengen van zijn advies,

De Minister wijst er met nadruk op dat de juridische diensten van het Departement bij het uitwerken van de nieuwe tekst rekening hebben gehouden met de opmerkingen van de Raad van State.

Het wetsontwerp wordt eenparig aangenomen.

De Verslaggeer,
L. HUREZ.

De Voorzitter,
F. DETIEGE.